

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Tamminen, Mikko

Title: Joutopäivien Urho Kekkonen - yllättävän moderni poliitikko

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Tamminen, M. (2017, 17.8.2017). Joutopäivien Urho Kekkonen - yllättävän moderni poliitikko. What the Hela?.

<https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/hela/ajankohtaista/blogi>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Joutopäivien Urho Kekkonen – yllättävän moderni poliitikko

Mikko Tamminen

Päättymäisillään oleva kesä on ollut täynnä erilaisia kesätapahtumia. Siinä missä Sonkajärvellä [kannetaan eukkoja](#) ja Pudasjärvellä [juostaan nakukymppiä](#), on kotipaikkakunnallani Joutsassa vietetty [Joutopäiviä](#) jo vuodesta 1972 alkaen.

Alkuaikoina Joutopäiviä väritti paikallisuus, kulttuuri ja kansanperinne tukkilais- ja erilaisine muine kyläkisoineen, mutta 1990-luvulla mukaan tuli "viihteellisempää" ohjelmaa. Uimalassa järjestettiin rock-konsertti, jossa järven päälle rakennetulla lavalla esiintyivät mm. [Juice Leskinen](#) ja [Eppu Normaali](#). Idyllisellä talomuseollamme kanta- ja kesäasukkaita ilostuttivat esim. [Vesa-Matti Loiri](#), [Paula Koivuniemi](#), [Lapinlahden linnut](#) ja [George de Godzinsky](#). Suosionsa parhaimpina päivinä Joutopäivät vähintäänkin tuplasivat Joutsan väkiluvun.

Joutopäivämme ovat tällä vuosituhatluvulla tehneet vahvaa paluuta juurilleen. Viihdettä ei toki olla unohdettu, mutta paikallisuus on viime vuosina näyttänyt lyövänsä leimansa tähän perinteiseen

kesätapahtumaamme samalla, kun sen järjestelyvastuu on siirtynyt kunnalta eri yhdistysten harteille.

Joutopäivillä 2017. Kuvaaja: Ilona Savitie ([kuvalahde](#)).

Seuraan kotipaikkakuntani asioita varsin aktiivisesti, ja olen Joutopäivien menestysvuosia muistellessani pohtinut, mihin suuntaan kesätapahtumaamme olisi kehitettävä. Olinkin yllättänyt, kun kesäjoutsalainen [Maarit Tyrkkö](#) kertoi minulle, että Joutopäivien puuhamies, paikallislehti [Joutsan Seudun](#) päätoimittaja Markku Parkkonen, suunnittelee Joutopäiville seminaaria presidentti [Urho Kekkoesta](#) (1900-1986). Minuakin oli kuulemma kaavailtu mukaan.

En innostunut ideasta ollenkaan: Joutsan Joutopäivät oli ja on joutsalainen kesäjuhla eikä presidentti Urho Kekkosessa ollut minusta mitään joutsalaista. Hän oli ainoastaan vierailut Joutsan maatalousnäyttelyssä v. 1964, mistä kirjoitin paikallislehteen v. 2014 laajan artikkelin, mutta se ja yksi joutsalainen Kekkoesta tutkiva väitöskirjantekijä eivät tehneet Kekkoesta erityisen joutsalaista ilmiötä. Maarit Tyrkkökään ei vaikuttanut asiasta hirveästi innostuvan. Niinpä uskoin Parkkosen idean jäävän unholaan – ja huokaisin helpotuksesta.

Mutta kun Parkkonen otti minuun yhteyttä ja ehdotti Joutopäiväseminaarin pitämistä otsikolla *Urho Kekkonen – Suomen kovin jätkä*, muutin mieleni ja ajattelin antaa tapahtumalle ”paikallisen värityksen”. Ratkaisuni oli helppo, kun kuulin, että minun ja Tyrkön lisäksi paikalle oli tulossa tietokirjailija FT [Timo J. Tuikka](#) ja Orimattilan [Kekkos-arkiston](#) johtaja FT Pekka Lähteenkorva. Tapahtuman tieteellisyys oli taattu!

Kekkos-seminaarin panelistit (vas. oikealle): Urho Kekkonen arkiston johtaja Pekka Lähteenkorva, Kekkosta mm. väitöskirjassaan tutkinut Timo J. Tuikka, Kekkonen luottotoimittaja ja -ystävä Maarit Tyrkkö sekä väitöstutkija Mikko Tamminen. Kuva: Tarja Kuikka, Joutsan Seutu.

Joutopäivien lähestyessä huomasin kuitenkin yhä edelleen pohtivani, miten jo paljon käsitelty Urho Kekkonen saataisiin luontevasti kaupattua yleisölle. Lopulta päätin omiin tutkimuksiini pohjautuen kertoa – niille arvioni mukaan muutamille, jotka nuorisoseurantaloomme paikalle vaivautuisivat – kuinka yllättävän moderni poliitikko Urho Kekkonen omana aikanaan oli: viittä vaille Pariisin olympiakisoihin v. 1924 päässyttä korkeushypyn Suomen mestaria voidaan pitää maamme ensimmäisenä julkkispoliitikkona.

Vuoden 1950 ja etenkin [1956 presidentin valitsijamiesvaaleissa](#) Kekkonen kävi tämänkin päivän mittapuulla arvioiden sangen modernin, koko maan kattavan vaalikampanjan. Innokkaat kannattajat tamperelaisen [Kalle Kaiharin](#) (1899-1989) johdolla keräsivät jälkimmäisellä kerralla urheilija-adressin, josta löytyivät mm. legendaaristen olympiavoittajien [Hannes Kolehmainen](#) (1889-1966) ja [Clas Thunbergin](#) (1893-1973) nimet.

Kekkosen kampanjoinnin modernius tuli esiin myös siinä loanheitossa, jota häneen ja [Sylvi-vaimoon](#) tuohon aikaan kohdistettiin: Kekkosta vastustaneet kokoomuslaiset jaksoivat julkisuudessa muistuttaa hänen kommunistisympatioistaan sekä kelvottomista elämäntavoista, joihin kuului liikaa viinanjuontia ja vieraita naisia. Kekkosen kannattajat puolestaan mustamaalasivat kokoomuksen ehdokkaaksi valittua [Sakari Tuomiojan](#) (1911-1964) puolisoa [Vappua](#), koska tämä ei kuulunut kirkkoon ja oli kaiken kukkuraksi [Hella Wuolijoen](#) (1886-1954) tytär. Kekkosta vastustaneet kokoomuslaiset vastaavasti näkivät Sylvi Kekkosen *”kansainvälisesti tunnettuna kommunistien myötäjuoksijana”*. Loka siis lensi puolin ja toisin – ja ehdokkaiden puolisoitkin saivat tuntea sen ankaruuden.

Käytin Joutopäiväseminaarissa tilaisuutta hyväkseni ja rohkenin muistuttaa kuulijoitani, että vihapuheen juuret suomalaisessa poliittisessa kulttuurissa ovat aivan muualla kuin internetin ja sosiaalisen median syntyhetkissä 2000-luvulla. Korostin vielä erikseen, että tällä arviollani en pyri millään muotoa vähätteleämään nyky-yhteiskunnassamme esiintyvää vihapuhetta.

[Presidentti J. K. Paasikivi](#) (oik.) piti Urho Kekkosta parhaana seuraajakandidaattinaan, vaikka heidän välinsä eivät 1950-luvun nopeissa sisäpoliittisissa käännteissä suinkaan olleet mutkattomat. Kuvassa kaksikko kuitenkin poseeraa leppoisissa tunnelmissa Kultarannassa kesällä

1955. Kuva: Urho Kekkosen arkisto, Orimattila.

Vastoin omia ennakko-odotuksiani Kekkos-aiheinen Joutopäiväseminaari oli yleisömenestys. Nuoriseurantalossamme oli paikalla n. 130 kuulijaa. Tupa oli siis täynnä ja yleisön osoittama mielenkiinto käsin kosketeltava. Presidentti Urho Kekkonen kiinnostaa vielä reilu kolme vuosikymmentä kuolemansa jälkeen suomalaisia, mikä näkyi myös saamastani positiivisesta palautteesta. Historiantutkijalle suuren yleisön kiinnostus omaan tutkimusaiheeseen antaa arvokasta lisämotivaatiota.

Mikko Tamminen on Helan tohtorikoulutettava, joka tekee väitöskirjaansa Kansallisen Kokoomuksen ja Suomen Sosiaalidemokraattien yhteistyöstä Maalaisliittoa ja Urho Kekkosta vastaan v. 1954-1961.

Lead-kuvassa Sakari Tuomioja ja Urho Kekkonen. Lähde: Urho Kekkonen arkisto, Orimattila.